

...เกร็ดความรู้...

ความรู้เกี่ยวกับตราสารทางการเงิน ตอนที่ ๙ : พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย

โดย...เศกสันต์ ยั่งยืน

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ตอนที่แล้ว ได้อธิบายถึงพันธบัตรรัฐวิสาหกิจไปแล้ว วันนี้มาทำความรู้จักกับตราสารหนี้ภาครัฐกันต่อ ซึ่งเป็นประเภทพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยครับ

พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย (รพท.)

รพท. เป็นผู้ออก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายการเงินดูแลสภาพคล่องและอัตราดอกเบี้ยในระบบเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมเพื่อให้เศรษฐกิจมีการขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพและช่วยสร้างอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงให้เกิดการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชน

รพท. ออกตราสารหนี้ครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นพันธบัตรอายุ ๖ เดือน และออกพันธบัตรเรื่อยมาจนถึงปี ๒๕๔๐ (เว้นปี ๒๕๓๒ ๒๕๓๕ ๒๕๓๖ และ ๒๕๓๗) มีอายุหลากหลาย ได้แก่ ๑ เดือน ๓ เดือน ๖ เดือน ๑ ปี และ ๒ ปี ในปี ๒๕๔๐ เริ่มออกพันธบัตรที่กำหนดอายุเป็นวันด้วย ได้แก่ อายุ ๓๕ วัน ๔๒ วัน และ ๔๙ วัน จากนั้นหยุดการออกพันธบัตรไประยะหนึ่ง และเริ่มออกอีกครั้งตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ เป็นต้นมา ปัจจุบันพันธบัตรรพท. มีความหลากหลาย ดังนี้

๑. พันธบัตรอายุไม่เกิน ๑ ปี

มีอายุตั้งแต่ ๓ วัน จนถึง ๓๖๔ วัน ไม่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ย จำหน่ายในราคาต่ำกว่าราคาตราเมื่อครบกำหนดไถ่ถอนผู้ถือกรรมสิทธิ์จะได้รับเงินเต็มจำนวนตามราคาตรา

๒. พันธบัตรอายุเกินกว่า ๑ ปี ประเภทอัตราดอกเบี้ยคงที่

จ่ายดอกเบี้ยเป็นงวด งวดละเท่าๆ กัน ตามอัตราดอกเบี้ย ที่ รพท. กำหนดสำหรับพันธบัตรแต่ละรุ่น เมื่อครบกำหนดไถ่ถอน ผู้ถือกรรมสิทธิ์จะได้รับคืนเงินเท่ากับราคาตราพร้อมดอกเบี้ยงวดสุดท้าย

๓. พันธบัตรอายุเกินกว่า ๑ ปี ประเภทอัตราดอกเบี้ยลอยตัว

จ่ายดอกเบี้ยเป็นงวด ตามอัตราดอกเบี้ยที่ รพท. กำหนดล่วงหน้าก่อนเริ่มงวดการจ่ายดอกเบี้ยสำหรับพันธบัตรแต่ละรุ่น โดยอ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงระยะสั้นตลาดกรุงเทพ (BIBOR) เมื่อครบกำหนดไถ่ถอน ผู้ถือกรรมสิทธิ์จะได้รับคืนเงินเท่ากับราคาตราพร้อมดอกเบี้ยงวดสุดท้าย พันธบัตร รพท. ประเภทอัตราดอกเบี้ยลอยตัว ออกจำหน่ายครั้งแรกในปี ๒๕๕๐ อายุ ๓ ปี จ่ายดอกเบี้ยปีละ ๒ ครั้ง ในอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง BIBOR ระยะ ๖ เดือน - ๐.๒๐ อัตราดอกเบี้ยงวดแรกกำหนดไว้เท่ากับร้อยละ ๔.๔๑๐๙๔ ต่อปี

๔. พันธบัตรประเภทออมทรัพย์

จ่ายดอกเบี้ยเป็นงวด งวดละเท่าๆ กัน ตามอัตราดอกเบี้ยที่ รพท. กำหนด เมื่อครบกำหนดไถ่ถอน ผู้ถือกรรมสิทธิ์จะได้รับคืนเงินเท่ากับราคาตราพร้อมดอกเบี้ยงวดสุดท้าย พันธบัตร รพท. ประเภทออมทรัพย์ เริ่มออกครั้งแรกปี ๒๕๕๐ ในปัจจุบันเป็นการออกพันธบัตร ตามระเบียบ รพท. ที่ สกง.๕๗/๒๕๕๔ ว่าด้วยการออกพันธบัตรออมทรัพย์ธนาคารแห่งประเทศไทย

พันธบัตร รพท. อายุไม่เกิน ๑ ปี อายุเกินกว่า ๑ ปี และพันธบัตรประเภทอัตราดอกเบี้ยลอยตัวออกจำหน่ายในตลาดแรกด้วยวิธีการประมูล ตามระเบียบ รพท. ที่ สกง.๒/๒๕๕๐ ว่าด้วยการออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยและประกาศ รพท. ที่ สกง.๓/๒๕๕๐ เรื่อง วิธีการจำหน่าย ผู้มีสิทธิประมูล วิธีการประมูล การจัดสรร และการชำระราคาพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย

สำหรับพันธบัตร ธปท. ประเภทออมทรัพย์ จำหน่ายในตลาดแรกให้แก่ประชาชนทั่วไป และนิติบุคคลที่ไม่แสวงหากำไร ผ่านธนาคารตัวแทนซึ่งจะกำหนดในแต่ละคราว ในการจำหน่ายครั้งแรกเมื่อปี ๒๕๕๐ จำหน่ายผ่านธนาคารพาณิชย์ ๘ แห่ง ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารซีทีแบงก์ เอ็น.เอ. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน) ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน) และธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้แบงกิ้งคอร์ปอเรชัน จำกัด

อ้างอิง :

๑. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย/สินค้าและบริการ/ตราสารทุน/สืบค้นออนไลน์จาก https://www.set.or.th/th/products/equities/equities_p๑.html.

๒. หุ้นดีปี/พื้นฐานเรื่องหุ้น/ความรู้ทั่วไป/ตราสารทางการเงิน/สืบค้นออนไลน์จาก <http://hoondb.com>